

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. vasario 11 d.
(OR. en)

6080/22

AGRI 44
AGRIORG 10
AGRIFIN 9

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Specialiajam žemės ūkio komitetui / Tarybai
Dalykas:	Naujausi duomenys apie padėtį žemės ūkio rinkoje

Siekiant parengti pagrindą diskusijoms 2022 m. vasario 21 d. Tarybos posėdyje, delegacijoms priėdė pateikiami naujausi duomenys apie padėtį žemės ūkio rinkoje.

Padėtis žemės ūkio rinkoje

1. Per tris praėjusius Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdžius delegacijos atkreipė dėmesį į neigiamą didėjančių gamybos sąnaudų poveikį ūkininkų maržoms tiek gyvūnų (pašarų sąnaudos, energija ir kt.), tiek pasėlių (trąšos, energija ir kt.) sektoriuose, ir pabrėžė, kad reikia toliau atidžiai stebėti padėtį, ypač **žemės ūkio sąnaudų** ir **kiaulienos sektoriaus padėties** atžvilgiu. Šiuo tikslu naujausi duomenys šiais dviem klausimais apibendrinami toliau ir, patogumo dėlei, taip pat pateikiami lentelėse ir grafikuose, išdėstytuose priede¹. Taip pat pateikiamas trumpas kitų dviejų sektorių, kuriems šiuo metu reikia skirti dėmesio, t. y. **grūdų** ir **vaisių bei daržovių**, padėties aprašymas.
2. Kalbant apie **energijos sąnaudas**, atrodo, kad šis klausimas ir toliau kelia didelį susirūpinimą. 2022 m. sausio mėn. energetikos produktų, pavyzdžiui, žalios naftos ir gamtinių dujų, vidutinės pasaulinės kainos ir toliau buvo labai didelės.
3. Palyginti su paskutiniu 2020 m. ketvirčiu, kai naftos kainos buvo gana mažos, žalios naftos kaina buvo daugiau kaip 90 % didesnė ir, svarbiausia, toliau didėjo maždaug 15 %, palyginti su 2021 m. gruodžio mėn., ir pasiekė lygį, kuris nebuvo pasiektas nuo 2014 m.
4. 2022 m. pradžioje gamtinių dujų sąnaudos irgi tebebuvo labai didelės. Kainos Europoje buvo tokio lygio, kuris, palyginti su paskutiniu 2020 m. ketvirčiu, buvo 379 % didesnis, o tai reiškia, kad, palyginti su žalia nafta, kainos padidėjo daugiau nei keturis kartus. Vis dėlto svarbu pažymėti, kad 2022 m. sausio mėn. kainos sumažėjo 26 %, palyginti su ankstesniu mėnesiu, kai jos pasiekė aukščiausią lygį ir 544 % viršijo 2020 m. paskutinio ketvirčio vidurkį. Dar neaišku, ar kainos ir toliau mažės, ar stabilizuosis, atsižvelgiant į netikrumą dėl pasiūlos ir paklausos modelių.

¹ Parengta naudojant Pasaulio banko žaliavų kainų duomenų, susijusių su energija ir trąšomis, eilutes ir į Europos Komisijos savaitinę rodiklių suvestinę įtrauktą informaciją apie kiaulienos sektorių.

5. Kalbant apie **trąšų sąnaudas**, šiai padėčiai taip pat būdinga tai, kad padidėjo pasaulinės kainos. Palyginti su paskutiniu 2020 m. ketvirčiu, daugumos trąšų kainos 2022 m. sausio mėn. tebebuvo gerokai didesnės. Visų pirma karbamido, t. y. kietųjų azoto trąšų, kurių svarbios žaliavos yra dujos, kainos buvo 245 % didesnės, palyginti su 2020 m. paskutinio ketvirčio kainomis. Gamtinio fosfato kainos padidėjo 111 %.
6. Vis dėlto vilčių teikia tai, kad trąšų kainos šiek tiek sumažėjo, palyginti su 2021 m. gruodžio mėn. Pridedamoje lentelėje pateikti duomenys rodo, kad aukščiausia riba galėjo būti pasiekta 2021 m. pabaigoje, tačiau tai dar nėra aišku.
7. Naujausia informacija apie **kiaulienos sektoriaus** padėtį apibendrinta dviejose diagramose ir priedo lentelėje. Kalbant apie ES kiaulių skerdenų kainas, po to, kai 2021 m. gruodžio mėn. viduryje pastebėtas nedidelis padidėjimas, abiem kryptimis įvyko tik nedidelių pokyčių. Aiškios tendencijos nematyti. Gamintojų maržos Europoje toliau mažėjo. Paršelių kainos šiek tiek padidėjo pagal sezoninę tendenciją, tačiau išlieka 13–14 % mažesnės nei prieš metus. Prekybos balansas yra teigiamas, o eksporto lygis – labai aukštas, tačiau augimo tendencijos nebeliko.
8. Kitų gyvūninių produktų atveju padėtis yra daug geresnė, jų kainos yra rekordiškai didelės. Pavojus kyla dėl smarkiai didėjančių gamybos sąnaudų – dėl jų labai mažėja maržos.
9. Kalbant apie **padėtį grūdų rinkoje**, 2021–2022 m. pasaulinė kviečių produkcija pasiekė rekordinį lygį (+0,1 % palyginti su ankstesniais metais), tačiau pasiūla, ypač aukštos kokybės kviečių rūšių, yra gana nedidelė. Kainų svyravimai yra gana chaotiški, o pasaulinė paklausa – didelė. Lyginamosios kviečių eksporto kainos yra maždaug 10–20 % didesnės nei prieš metus, bet pastaruoju metu ES ir Juodosios jūros regione jos šiek tiek sumažėjo. Taip pat apskaičiuota, kad kukurūzų gamyba yra rekordiškai didelė (+7,3 % palyginti su ankstesniais metais), o pasiūla – didesnė nei kviečių. Tačiau Pietų Amerikoje derliaus nuėmimas prasidės tik už kelių mėnesių, o ten dėl karštų ir sausų auginimo sąlygų sumažėjo derliaus perspektyvos. Dėl blogėjančios perspektyvos Argentinoje ir Brazilijoje per praėjusį mėnesį kukurūzų kainos padidėjo maždaug 5–7 %. Nepalankios auginimo sąlygos Pietų Amerikoje kelia susirūpinimą dėl sojų pupelių auginimo. Neseniai pagrindiniai prognozuotojai smarkiai sumažino prognozes (-0,7 % palyginti su ankstesniais metais), taip atsižvelgdami į mažesnę derlių, kurio šiuo metu tikimasi Argentinoje, Brazilijoje ir Paragvajuje. Kainos toliau didėjo ir dabar yra maždaug 15–20 % didesnės, palyginti su ankstesniais metais.

10. Kalbant apie **vaisių ir daržovių sektorių**, kyla tam tikras susirūpinimas dėl neseniai Baltarusijos nustatyto draudimo poveikio, atsižvelgiant į tai, kad šiais metais ES obuolių derlius yra palyginti didelis. Oficialių 2022 m. sausio mėn. prekybos statistinių duomenų dar nėra, tačiau pirmieji duomenys apie pagrindinių nustatytų produktų eksporto į Baltarusiją kiekį yra šie: 2022 m. sausio mėn. apskaičiuotas bendras obuolių kiekis – 1 kilotona (palyginti su 15 kilotonų 2021 m. sausio mėn.), o kriaušių atveju – 8 kilotonų (palyginti su 14 kilotonų 2021 m. sausio mėn.). Kalbant apie obuolius, Lenkijos obuolių sektoriaus pateikti pirmieji sausio mėn. duomenys rodo, kad eksportas į Baltarusiją nevyko – iš dalies jis nukreiptas į Egiptą, o bendras eksportas sumažėjo 7 kilotonomis. Sausio mėn. obuolių kainos Lenkijoje šiek tiek pagerėjo (32 EUR centai už kilogramą, 4 % daugiau nei 5 metų vidurkis), tačiau padėtis rinkoje yra nestabili, atsižvelgiant į dideles obuolių atsargas Lenkijoje, dideles energijos kainas ir palyginti svarbių kainų svyravimų istoriją.
-

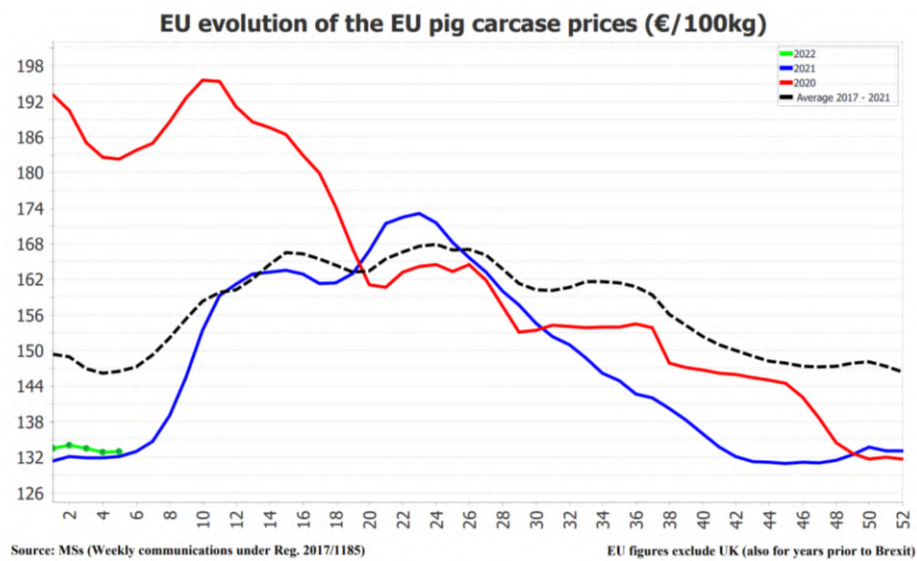
PRIEDO PRIEDAS

2022 M. VASARIO MĖN. PASAULINĖS ENERGIJOS IR TRAŠŲ GAMYBOS SĄNAUDŲ KAINOS					
	2020 m. 4 ketvirčio vidurkis	2021 m. gruodžio mėn. vidurkis	2022 m. sausio mėn. vidurkis	Pokytis tarp 2022 m. sausio mėn. ir 2020 m. 4 ketvirčio	Pokytis tarp 2022 m. sausio mėn. ir 2021 m. gruodžio mėn.
Žaliavos					
ENERGIJA					
Žalia nafta, „Brent“ (USD/barelis)	44,5	74,3	85,5	92,1%	15,1%
Gamtinės dujos, Europa (USD/mln. btu)	5,9	38,0	28,3	379,0%	-25,6%
Gamtinės dujos, JAV (USD/mln. btu)	2,5	3,7	4,3	76,0%	17,0%
TRAŠOS					
Fosfatas (USD už metrinę toną)	81,9	176,7	173,1	111,4%	-2,0%
Diamonio fosfatas (USD už metrinę toną)	368,4	745,0	699,4	89,8%	-6,1%
Kalio chloridas (USD už metrinę toną)	202,5	221,0	221,0	9,1%	0,0%
Trigubasis superfosfatas (USD už metrinę toną)	300,8	687,7	676,3	124,8%	-1,7%
Karbamidas (USD už metrinę toną)	245,0	890,0	846,3	245,4%	-4,9%

Pirmiau pateikta lentelė parengta naudojant Pasaulio banko vasario mėn. žaliavų kainų duomenų eilutes.

2022 m. 4 ir 5 savaitių kainų padėtis kiaulienos sektoriuje								
Produktų grupė	2022 m. 4 savaitė				2022 m. 5 savaitė			
	% pokytis nuo				% pokytis nuo			
	ES kainos*	ankstesnės savaitės	ankstesnio mėnesio	ankstesnių metų	ES kainos	ankstesnės savaitės	ankstesnio mėnesio	ankstesnių metų
Vidurkis (S-E)	132,9	-0,5%	-0,2%	+0,7%	133,0	+0,1%	-0,3%	+0,7%
S klasė	134,1	-0,3%	+0,2%	+0,2%	134,5	+0,3%	+0,3%	+0,4%
E klasė	130,4	-0,9%	-0,9%	+1,9%	130,0	-0,3%	-1,7%	+1,2%
Paršeliai	35,5	+0,8%	+5,0%	-12,8%	35,8	+0,8%	+4,6%	-14,3%
* EUR/100 KG SKERDENŲ SVORIO; EUR/VNT. PARŠELIŲ ATVEJU								
Šaltinis: valstybės narės (kas savaitę siunčiami pranešimai pagal Reglamentą Nr. 2017/1185								

ES kiaulių skerdenų kainų raida ES (EUR/100 kg)

ES paršelių vidutinių kainų raida ES (EUR/vnt.)

